Ministarstvo financija

Informacija o donošenju zakonodavnog okvira u svezi održivog financiranja i nefinancijsko izvješćivanje u RH

svibanj, 2021.

Ivana Žepić, Kristina Horvat

Status zakonodavnog okvira u svezi održivog financiranja

- 2018. – Europska komisija predstavila zakonodavni paket s ciljem poticanja održivog ulaganja s naglaskom na financijski sektor

- Ministarstvo financija formiralo neformalnu radnu skupinu za zakonodavni paket održivog financiranja (sudjelovanje u raspravi u Vijeću Europske unije)

- Zakon o provedbi Uredbe (EU) 2019/2088 o objavama povezanim s održivosti u sektoru financijskih usluga i Uredbe (EU) 2020/852 o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 osigurava pretpostavke za provedbu:
  - Uredbe (EU) 2019/2088 objavljena je u Službenom listu Europske unije 9. prosinca 2019. godine, a primjenjuje se od 10. ožujka 2021.
  - Uredbe (EU) 2020/852 objavljena je u Službenom listu Europske unije 22. lipnja 2020. godine, a primjenjuje se od 1. siječnja 2022.

Nefinancijsko izvješćivanje

- Predstavlja izvješćivanje obveznika (nefinancijskog izvješćivanja) o informacijama vezanim za razvoj, poslovni rezultat, položaj poduzeća te učinke njegovih aktivnosti koje se odnose na okolišna, društvena i kadrovska pitanja, poštovanje ljudskih prava, borbu protiv korupcije i pitanja u vezi s podmićivanjem

- Izvješćivanje treba biti rezultat aktivnosti obveznika (nefinancijskog izvješćivanja) u postupku upravljanja poslovnim rizicima s ciljem održivog financiranja

- Nefinancijske informacije su značajan kriterij usporedbe i vrednovanja poduzeća

Nefinancijsko izvješćivanje

- Zakonski okvir nefinancijskog izvješćivanja
  - Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o računovodstvu (Narodne novine br. 120/16, stupio na snagu 1.1.2017.)
  - Obveznici primjene - veliki poduzetnici koji su subjekti od javnog interesa i koji na datum bilance prelaze kriterij prosječnog broja od 500 radnika tijekom prethodne poslovne
  - Prva nefinancijska izvješća za poslovnu 2017. sukladno zakonskoj obvezi objavljena u 2018.

Nefinancijsko izvješćivanje

- Nacionalna studija o stanju nefinancijskog izvještavanja u Hrvatskoj
  - Predstavljena u Ministarstvu financija u IV. kvartalu 2019.
  - Nositelj projekta - Institut za društveno odgovorno poslovanje uz partnere
  - Podizanje svijesti o važnosti nefinancijskog izvještavanja s ciljem osvještavanja važnosti ove teme
  - Transparentnim izvještavanjem privlače se investitori u kontekstu preusmjeravanja tokova kapitala za održiva ulaganja

Direktiva o održivom korporativnom izvješćivanju (*CSRD – Corporate Sustainability Reporting Directive*)

- Razlog: potreba za novim pravilima zbog identificiranih nedostataka i na strani korisnika i na strani poduzeća koji izvješćuju o informacijama

- Problemi za korisnike
  - Neka poduzeća ne izvješćuju o potrebnim informacijama
  - Usporedivost i pouzdanost informacija
  - Pronalazak i upotreba informacija

- Problemi na strani poduzeća
  - Nesigurnost oko toga o čemu izvješćivati
  - Zahtjevi za dodatnim informacijama
  - Nedostupnost informacija od strane svojih klijenata

- Problemi na strani korisnika povećavaju sistemski rizik financijskog sektora što posljedično ograničava tijek kapitala prema održivim poduzećima, dok problemi na strani poduzeća posljedično povisuju troškove kao i administrativni teret

Glavni ciljevi CSRD

- Osigurati bolje informacije za ulagačku zajednicu te smanjiti sistemski rizik financijskog sustava koji proizlazi iz klimatskih promjena i ostalih problema održivosti
- Unaprjeđenje usmjeravanja kapitala prema poduzećima/aktivnostima koje ne pogoršavaju krizu održivosti
- Učiniti poduzeća odgovornijima u njihovu utjecaj na ljude i okoliš
- Pojednostaviti i smanjiti nepotrebne troškove izvješćivanja poduzeća

** Navedeni ciljevi se ostvaruju upravo na način da poduzeća pruže bitne, usporedive i pouzdane održiva informacije koje su potrebne ulagačima i ostalim dionicama*

Područje primjene CSRD

- Sva velika poduzeća (dakle sva ona poduzeća koja nisu SMEs)
- Sva uvrštena poduzeća
  - Uključujući SMEs (isključujući mikro poduzeća)
  - Uključuju i ne-EU poduzeća uvrštena na EU regulirana tržišta

  ** za uvrštene SMEs - pojednostavljeni režim izvješćivanja, jednostavniji standardi, a zahtjevi bi stupili na snagu 3 godine nakon što bi se primijenili na druga poduzeća*

- Princip dvostruke materijalnosti
  - Informacije koje se dobivaju kroz izvješćivanje govore o riziku prema poduzećima s jedne strane kao i o utjecaju poduzeća na ljude i okoliš s druge strane
  - Princip zastupljen i u Direktivi o nefinancijskom izvješćivanju (NFRD), no CSRD otklanja potencijalne nejasnoće i dvosmislenosti

Standardi

- Za sva velika poduzeća – obvezni
- Za sve SMEs
  - Obvezni – za SMEs unutar opsega (uvrštenih na EU regulirana tržišta)
  - Dobrovoljni za sve ostale SMEs
- Razvoj standarda – Europska savjetodavna grupa za financijsko izvještavanje (*European Financial Reporting Advisory Group* – EFRAG)

Digitalni aspekt

- Priprema financijskih izvješća i izvješća o upravljanju u XHTML formatu u skladu s ESEF uredbom te da svoje prijavljene podatke o održivosti označe prema digitalnom sustavu kategorizacije kako i kada je navedeno u toj uredbi

- Informacije će biti strojno čitljive i uklopit će se u budući ESAP (*European Single Access Point* – Europska jedinstvena pristupna točka, dio Akcijskog plana o Uniji tržišta kapitala)

Nadzor i sankcije

- Neuvrštena poduzeća - minimalni set sankcija i administrativnih mjera za nepridržavanje odredbi
- Uvrštena poduzeća
  - nacionalna nadležna tijela odgovorna za provedbu zahtjeva za održivo financiranje
  - ESMA-u odgovorna za izradu smjernica koje bi promicale nadzornu konvergenciju u ovom području

Vremenski okvir

- **21. travnja 2021.** – Europska komisija usvojila prijedlog, no on još nije predstavljen u Vijeću Europske unije
- Indikativno postizanje dogovora između suzakonodavaca (Vijeće Europske unije i Europski parlament) - **Q1/Q2 2022.**
- Do kraja **2022.** - prvi set standarda usvojen na L2 razini (uredba EU)
- **2024.** - poduzeća objavljuju prva izvješća prema standardima (za poslovnu 2023.)
- https://ec.europa.eu/info/publications/210421-sustainable-finance-communication_en

Hvala na pažnji!